

Frans Lambrecht

Daens' 'running mate'

1858 - 1906

'Al gehoord? Smid Lambrecht wordt opgegraven in Outer.' 'Opgegraven?' Het gemeentebestuur van Outer is onverbiddelijk. Geen daensisten op hun kerkhof. En zeker geen huldezerk. 'En wat nu?' 'De daensisten gaan hem opnieuw begraven. In Ninove!'

Smid! Dat lijkt Frans Lambrecht wel wat. Eerst leerling hoefsmid in Brussel, dan zijn diploma in Kuringen en ten slotte op eigen benen: een smidse in zijn geboortedorp Outer. En daar leert hij meester Emiel kennen. Een vriend voor het leven.

En met die vriend, meester aan de plaatselijke gemeenteschool, begint het allemaal. In 1879 breekt de schoolstrijd uit. Bisschoppen verbieden katholieke onderwijzers les te geven in de 'goddeloze' scholen. Maar Emiel ... die weigert ontslag te nemen. Waarom zou hij ook. En al vlug is de meester het zwarte schaap van 't dorp. Maar Frans laat z'n vriend niet vallen en steunt Emiel door dik en dun. En Outer krijgt er nog een zondebok bij, smid Lambrecht.

Frans wordt achternageroepen, bespot en beschimpt. 's Nachts worden zijn ruiten ingegooid en – veel erger nog – al zijn klanten blijven weg. Het smissevuur dooft. Broodroof op bevel, denkt Frans. Schamper noemt de goegemeente hem 'de koude smid'. Maar in z'n hart groeit een bittere wrok tegen de conservatieve katholieken en de geestelijkheid.

Als Frans op een meeting de Roelanders ontmoet, gaat het vuur smeulen. Die Ninoofse christendemocraten hekelen de conservatieven en proberen de makke bevolking wakker te schudden. Frans ontmoet er zijn 'soulmates'.

De daensisten in Lebeke worden Roelanders genoemd naar hun weekblad Klokke Roeland. Hun vijanden noemen hen later groene socialisten, volksfoppers en dommekraten. Daensist: aanvankelijk een spotnaam, later een eretitel!

In 1893 sticht hij met een groepje Roelanders de 'Christene Volkspartij'. Priester Daens stelt het partijprogramma op. Smid Lambrecht werkt zich uit de naad en is al vlug de

Fotobron: ADVN

Fotobron: Wilfried Willems

populairste daensist. Tussen Daensgezinde

advocaten, priesters en artsen valt Frans, de volksmens op. Met zijn vierkante 'kop', zijn zwarte ringbaard, blauwe kiel, zware stok.

En met een scherpe tong waarmee hij de bazen de mantel uitveegt en strijdt tegen de erbarmelijke levensomstandigheden van het gewone volk. 'Weg met die verkrotte beluiken. Geen kinderen in de fabrieken. Elke burger één stem.'

Frans stelt zich kandidaat voor de parlementsverkiezingen in het Brusselse arrondissement. Hij overtuigt Daens, de man die hij bewondert en waardeert, om mee te doen. Samen vechten ze er voor hun partij. In 1906 sticht Lambrecht het weekblad 'De Vrije Klok'.

Maar smid Lambrecht neemt te veel hooi op z'n vork. Totaal uitgeput en amper 48 sterft hij. De doodzieke Daens is zelf niet op de begrafenis: hij overlijdt enkele maanden later.

'Alle arbeiders hebben als allereerste plicht elkaar te steunen en zich niet te laten verdelen,' Wijze woorden van daensist Lambrecht. Meer dan honderd jaar oud, nog altijd actueel.
